

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2026-0000115873

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
1. Verslag Financieel
Stabiliteitscomité 20 maart
2026

Datum 14 april 2026
Betreft Aanbiedingsbrief - Verslag Nederlands Financieel
Stabiliteitscomité 20 maart 2026

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u het verslag van de bijeenkomst van het Financieel Stabiliteitscomité (FSC) van 20 maart 2026. Dit verslag wordt ook gepubliceerd op de eigen website van het FSC.

In het FSC spreken vertegenwoordigers van De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en het ministerie van Financiën ten minste twee keer per jaar onder leiding van de president van DNB over ontwikkelingen op het gebied van de stabiliteit van het Nederlandse financiële stelsel. Het Centraal Planbureau (CPB) neemt als externe deskundige deel aan de vergadering. De deelnemers namens het ministerie van Financiën en CPB nemen geen deel aan de besluitvorming over het signaleren van risico's en het doen van aanbevelingen.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen

Verslag Financieel Stabiliteitscomité – 20 maart 2026

In het Financieel Stabiliteitscomité (FSC) spreken vertegenwoordigers van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), De Nederlandsche Bank (DNB) en het ministerie van Financiën (FIN) over ontwikkelingen op het gebied van de stabiliteit van het Nederlandse financiële stelsel. Het Centraal Planbureau (CPB) neemt als externe deskundige deel aan de vergaderingen. Bij de bespreking over de monitor hypothecaire leennormen, de toegankelijkheidsmonitor koopwoningmarkt en het perspectief op de woningmarkt was ook een vertegenwoordiger van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) aanwezig. De president van DNB is voorzitter van het FSC.

Tijdens de vergadering zijn drie hoofdonderwerpen besproken: (1) actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit, (2) regelgeving van de financiële sector en (3) de monitor hypothecaire leennormen, de toegankelijkheidsmonitor koopwoningmarkt en het perspectief op de woningmarkt.

1. Actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit

Het FSC constateert dat de Nederlandse economie en financiële sector zich in een periode van verhoogde geopolitieke spanningen en macro-economische onzekerheid vooralsnog veerkrachtig tonen. Tegelijkertijd neemt de onzekerheid over het internationale economische beeld toe, onder meer door sterk gestegen energieprijzen, verstoringen in mondiale waardeketens en verkrapping van financiële condities.

Het conflict in het Midden-Oosten vormt een belangrijke bron van neerwaartse risico's voor de economische groei en opwaartse risico's voor de inflatie. Het FSC duidt deze ontwikkeling nadrukkelijk als een aanbodschock, met mogelijk langdurige effecten wereldwijd. Hogere en volatiele energieprijzen in combinatie met onzekerheid over de beschikbaarheid van grondstoffen en halffabricaten, zoals kunstmest en helium, kunnen tot hogere kosten en productieverstoringen leiden. Hierbij zullen hogere prijzen de koopkracht van huishoudens aantasten. De uiteindelijke macro-economische en financiële impact is sterk afhankelijk van de duur, intensiteit en geografische reikwijdte van het conflict. Zo wijzen de meest recente basisramingen van het CPB¹ en de ECB² op een relatief gunstig inflatiepad met geleidelijk

¹ Zie https://www.cpb.nl/system/files/cpbmedia/CPB_Raming-centraal-economisch-plan-2026.pdf

² Zie https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202603_ecbstaff~ebe291cd3d.en.html

dalende energieprijzen, Alternatieve scenario's laten zien dat langdurig hogere energieprijzen kunnen leiden tot aanzienlijk hogere inflatie en lagere economische groei.³

Ten aanzien van energieprijzen constateert het FSC dat de gasprijzen weliswaar zijn gestegen, maar nog ver onder de piek uit 2022 liggen. Aan de andere kant zijn benzine- en dieselprijzen boven de piek uit 2022 gestegen. Mede in het licht van eventuele maatregelen wijst het FSC erop dat prijsinterventies de aanbodzekerheid kunnen aantasten en dat de schuldhoudbaarheid van overheden een belangrijk aandachtspunt blijft. Oplopende uitgaven in combinatie met hogere financieringskosten kunnen de begrotingsruimte beperken en de gevoeligheid voor renteschokken vergroten. Eventuele compensatie voor gestegen energieprijzen moet gericht en tijdelijk zijn; en passen binnen de (Europese) begrotingsregels.

Financiële markten functioneren tot dusver ordelijk, zo verlopen rentestijgingen geleidelijk ondanks periodes van verhoogde volatiliteit op met name energie- en grondstoffenmarkten. Tegelijkertijd blijven de spreads op bedrijfsobligaties laag en waarderingen op aandelenmarkten hoog, in het bijzonder van technologie- en AI-gerelateerde ondernemingen. Deze hoge waarderingen vergroten de kwetsbaarheid van markten voor abrupte correcties, die via vermogenseffecten en financiële instellingen kunnen doorwerken naar de reële economie.

Het FSC besteedt specifieke aandacht aan de ontwikkeling van private-creditmarkten en andere vormen van niet-bancaire financiering die de laatste jaren sterk zijn gegroeid. Alternatieve kredietverlening kan, mits risico's goed worden beheerst, een waardevolle aanvulling vormen binnen de spaar- en investeringsunie, onder meer via private credit voor bedrijven met beperkte toegang tot bankfinanciering. Momenteel zijn er echter signalen zichtbaar van toenemende krediet- en liquiditeitsrisico's bij private credit fondsen, onder meer door beperkte transparantie, langere looptijden en lagere verhandelbaarheid. Ook constateert het FSC dat door cyclische gevoeligheid de risico's van private credit kunnen toenemen. Zo is er nu al een toename van uitstroom en onttrekkingsverzoeken zichtbaar. Het FSC besluit om de risico's van private credit tijdens de volgende vergadering uitgebreider te bespreken.

De Nederlandse financiële sector beschikt over stevige kapitaal- en liquiditeitsbuffers. Banken, verzekeraars en pensioenfondsen zijn beter gepositioneerd dan in eerdere periodes van financiële stress. Het FSC acht het desondanks van belang om kwetsbaarheden tijdig te analyseren, onder meer met stresstesten en scenario-analyses die ook expliciet reële-economische effecten meenemen. Daarnaast blijft onverminderd aandacht nodig voor

³ In de alternatieve scenario's zijn tweede ronde effecten van de prijsschokken op de economische groei slechts beperkt meegenomen.

operationele en digitale weerbaarheid, mede in het licht van geopolitieke spanningen en toenemende cyberdreigingen.

2. Europese ontwikkelingen en regelgeving

Het FSC bespreekt de recente Europese initiatieven op het terrein van financiële regelgeving en toezicht. Het FSC ziet in de spaar- en investeringsunie kansen om barrières binnen de Europese interne markt te verminderen en de efficiëntie, effectiviteit en consistentie van toezicht te vergroten. Zo kan zorgvuldig ingerichte centralisatie van risico-gebaseerd toezicht op Europees niveau belangrijke voordelen bieden.

Het FSC onderkent dat het Europese bankensysteem de afgelopen jaren gezonder is geworden en dat verdere verdieping van de bankenunie, inclusief een depositogarantiestelsel op Europees niveau (EDIS), kan bijdragen aan financiële stabiliteit. FSC-leden zien ook voordelen in het versimpelen van regelgeving, zolang deze niet ten koste gaat van de weerbaarheid van financiële instellingen. Daarbij blijft de internationale context, waaronder mogelijke wijzigingen in het regelgevingskader buiten de Europese Unie, een relevante factor.

3. Monitor leennormen, toegankelijkheid en perspectief op de woningmarkt

Het FSC bespreekt de gezamenlijke monitor leennormen van DNB en AFM⁴, evenals de CPB-monitor toegankelijkheid koopwoningmarkt⁵ en de CPB-studie Perspectief op de woningmarkt⁶. Uit de monitor leennormen blijkt dat sinds de invoering van de wettelijke leennormen in 2013 de kwetsbaarheden bij huishoudens geleidelijk zijn afgenomen. Lagere gemiddelde loan-to-value (LTV) en loan-to-income (LTI) ratio's hebben de schokbestendigheid van huishoudens vergroot. Tegelijkertijd laat de monitor zien dat bij nieuwe hypotheekens sinds 2022 een lichte toename zichtbaar is van de LTV- en LTI-ratio's, met name onder starters die vaker gebruikmaken van hun maximale leencapaciteit. Hierdoor blijven financiële-stabiliteitsrisico's aanwezig, vooral in combinatie met aanhoudend hoge huizenprijzen.

Volgens analyses van het CPB is de toegankelijkheid van de koopwoningmarkt de afgelopen jaren aanzienlijk verslechterd. Een steeds kleiner aandeel van de koopwoningen is betaalbaar voor huishoudens met een doorsnee inkomen, vooral in stedelijke gebieden. Het FSC onderschrijft dat versoepeling van leennormen het toegankelijkheidsprobleem niet oplost en kan leiden tot

⁴ Zie https://www.dnb.nl/media/qgalhjub/85566_2500359_dnb_brochure-fs-monitor_nl_tg_pdfa-1.pdf.

⁵ Zie https://www.cpb.nl/system/files/cpbmedia/CPB-publicatie-toegankelijkheidsmonitor-koopwoningmarkt_0.pdf.

⁶ Zie https://www.cpb.nl/system/files/cpbmedia/CPB_publicatie-perspectief-op-de-woningmarkt.pdf.

hogere huizenprijzen en grotere financiële stabiliteitsrisico's. Tegelijkertijd kan verdere verkrapping van leennormen de toegankelijkheid op korte termijn beperken.

Prudente leennormen blijven essentieel voor het waarborgen van de financiële stabiliteit en wijzigingen in de leennormensystematiek zijn nu niet opportuun. Het verminderen van structurele kwetsbaarheden op de woningmarkt vraagt om een brede beleidsmix, waaronder het vergroten van het woningaanbod. Het FSC verwelkomt dat financiële stabiliteitsoverwegingen nu expliciet meegenomen worden bij het bepalen van de leennormen. Hiermee wordt ook opvolging gegeven aan een aanbeveling van het Internationaal Monetair Fonds (IMF Financial Sector Assessment Program, 2024).⁷

De volgende vergadering van het FSC vindt plaats op 26 juni 2026. FSC-leden willen dan spreken over private credit en stablecoins.

⁷ Zie <https://www.imf.org/-/media/files/publications/cr/2024/english/1nldea2024003.pdf>.

Fm

TER BESLISSING
Aan
de minister
8/14

Persoonsgegevens

nota

Verslag NL FSC - 20 maart 2026

Aanleiding

Op 20 maart heeft het Nederlands Financieel Stabiliteitscomité (FSC) vergaderd. Het verslag (bijlage 3) van deze vergadering wordt door de minister van Financiën naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. De Nederlandsche Bank (DNB) stuurt meteen daarna een persbericht (bijlage 4) uit met de bevindingen van het overleg.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord met het verzenden van het verslag van het FSC aan de Eerste en Tweede Kamer. Wij verzoeken u de aanbiedingsbrieven in bijlage 1 en 2 te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Tijdens de vergadering is stilgestaan bij (i) de economische ontwikkelingen en actuele risico's voor de financiële stabiliteit, (ii) de Europese ontwikkelingen in regelgeving voor de financiële sector en (iii) de recent verschenen monitor hypothecaire leennormen, de toegankelijkheidsmonitor en de CPB-studie over de woningmarkt.
- Voor de *actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit* merkt het FSC op dat het conflict in het Midden-Oosten in potentie langdurige effecten kan hebben op de economische groei en inflatie. Ook de risico's die samenhangen met privaat krediet worden aangehaald.
- Het FSC ziet in het kader van de *Europese ontwikkelingen in regelgeving voor de financiële sector* dat er mogelijkheden zijn om barrières in de interne markt te verlagen en regels verder te versimpelen, waarbij wel gewaakt moet worden dat dit niet ten koste gaat van de financiële weerbaarheid.
- Het FSC stelt dat naar aanleiding van de *monitor leennormen, de toegankelijkheidsmonitor en de CPB-studie over de woningmarkt* dat kwetsbaarheden voor de financiële stabiliteit vanwege de ontwikkelingen op de woningmarkt een relevante factor blijven. De toegankelijkheid van de woningmarkt is verslechterd, maar een wijziging van de leennormensystematiek is nu niet opportuun. Een brede beleidsmix is noodzakelijk, waaronder het vergroten van het woningaanbod.

Datum

2 april 2026

Notanummer

2026-0000115802

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief EK
2. Aanbiedingsbrief TK
3. Verslag NL FSC 20 maart ;
4. Persbericht NL FSC 20 ma:

Toelichting

Over het FSC

- Het FSC bespreekt tijdens zijn overleg de belangrijkste risico's voor de financiële stabiliteit in Nederland. Daarbij bespreekt het FSC mogelijkheden om deze risico's te mitigeren en kan hierover aanbevelingen doen.
- In het FSC komen De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en het ministerie van Financiën (TG) bijeen. Het CPB woont als externe deskundige de vergaderingen bij. Financiën neemt geen deel aan besluitvorming over signaleringen en aanbevelingen.
- Het comité komt tenminste tweemaal per jaar bijeen en staat onder voorzitterschap van de president van DNB.

Actuele ontwikkelingen en risico's voor de financiële stabiliteit

- De Nederlandse economie en financiële sector tonen veerkracht ondanks toegenomen geopolitieke spanningen en macro-economische onzekerheid.
- Het conflict in het Midden-Oosten heeft energiemarkten verstoord. Het FSC duidt dit als een aanbodschok met mogelijk langdurige effecten op groei en inflatie, waarbij de uiteindelijke impact sterk afhankelijk is van de duur, intensiteit en geografische reikwijdte van het conflict.
- Het FSC constateert dat energieprijzen zijn toegenomen, maar nog niet tot het niveau van 2022. Brandstofprijzen daarentegen zijn wel boven het piekniveau van 2022 gestegen. Het FSC wijst erop dat eventuele compensatie voor gestegen energieprijzen gericht en tijdelijk moet zijn en passen binnen (Europese) begrotingsregels, vanwege risico's voor schuldhoudbaarheid.
- Financiële markten functioneren (nog) ordelijk; rentestijgingen verlopen geleidelijk, met name verhoogde volatiliteit op energie- en grondstoffenmarkten. Spreads op bedrijfsobligaties blijven laag en waarderingen van aandelenmarkten hoog. Het FSC merkt op dat hoge waarderingen kwetsbaarheden voor abrupte correcties vergroten.
- Het FSC haalt het risico van private kredietmarkten aan, onder meer door beperkte transparantie, langere looptijden van kredieten en illiquiditeit. Er is een toename van uitstroom en ontrekkingsverzoeken zichtbaar, vanwege cyclische gevoeligheid. In een volgende vergadering wil het FSC doorpraten over de risico's van private credit.

Europese ontwikkelingen in regelgeving voor de financiële sector

- Het FSC bespreekt de lopende consultatie van de Europese Commissie op het terrein van financiële regelgeving en toezicht. Het FSC ziet kansen om de barrières in de interne markt te verminderen én de gewenste werking van toezicht te bevorderen, o.a. door te komen tot een spaar- en investeringsunie.
- Een verdere verdieping van de bankenunie, bijvoorbeeld een Europees Depositogarantiestelsel, kan de financiële stabiliteit in Europa bevorderen.
- Wanneer het gaat om versimpeling van regelgeving ziet het FSC mogelijkheden en voordelen, zolang dit niet ten koste gaat van de financiële weerbaarheid. Ook ontwikkelingen buiten de Europese jurisdictie is hierin een relevante factor.

Monitor leennormen, toegankelijkheidsmonitor en perspectief op de woningmarkt

- De monitor leennormen laat zien dat de kwetsbaarheden bij huishoudens sinds 2013 weliswaar zijn afgenomen, maar dat deze sinds 2022 weer licht toenemen, daar met name starters vaker gebruik maken van hun maximale

leencapaciteit en woningprijzen aanhoudend hoog blijven. Hierdoor blijven financiële stabiliteitsrisico's aanwezig.

- De toegankelijkheidsmonitor concludeert dat de toegankelijkheid van koopwoningen de afgelopen jaren is verslechterd. Daarbij onderschrijft het FSC dat versoepeling van de leennormen het toegankelijkheidsprobleem niet oplost, en kan leiden tot hogere huizenprijzen en financiële stabiliteitsrisico's. Verder verkrapping is in het kader van toegankelijkheid ook niet wenselijk.
- Het FSC verwelkomt dat financiële stabiliteitsoverwegingen worden meegenomen bij het bepalen van de leennormen, waarmee ook invulling wordt gegeven aan aanbevelingen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF).

Communicatie

De woordvoering over het FSC wordt gedaan door DNB. DNB brengt een persbericht uit (zie bijlage 4) als de stukken in de Kamer liggen. Ook de AFM brengt een nieuwsbericht uit op haar website.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.